

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Distrikts- og digitaliseringsministeren

Ingunn Skille Jansen

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1659-3

19. mars 2021

Svar på transport- og kommunikasjonskomitéens anmodning om vurdering av representantforslag 129 S (2020-2021)

Jeg viser til brev 10. mars 2021 fra Stortingets transport- og kommunikasjonskomité om Dokument 8:129 S (2020-2021) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Mossleth, Bengt Fasteraune, Heidi Greni, Åslaug Sem-Jacobsen og Liv Signe Navarsete.

Representantforslag 129 S (2020-2021) handler om utbygging av mobilnett over hele landet. Det lyder som følger:

1. Stortinget ber regjeringen sørge for utbygging av godt og stabilt mobilnett slik at det er tilgjengelig for hele landets befolkning, uansett bosted.
2. Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan for utbygging av mobilnett langs alle hovedferdselsårer både på land og sjø.

Vurdering av forslaget

Norge er et stort land i geografisk utstrekning, men har en relativt liten befolkning. Landmassen har en krevende topografi med fjell, fjorder og daler, og ligger langt mot nord med de klimatiske utfordringer det gir. Samlet sett skaper dette utfordringer for utbygging av mobilinfrastruktur. Til tross for dette scorer norske mobilnett høyt i internasjonale kåringer, og Norge har i dag blant verdens beste mobilnett med tanke på datahastigheter, kvalitet og robusthet. I vårt land med krevende utbyggingsforhold, spredt bosetting og lav befolknings tetthet, er dette ingen selvfølge. Dette er et resultat av at vi har satset på en markedsdrevet utbygging. Tilbyderne av mobil- og bredbåndstjenester i det norske markedet har over mange år investert tungt i infrastruktur. Investeringsnivået er høyt, og det ligger i Europa-toppen målt som andel av omsetning i markedet. I 2019 ble det investert 12,2 milliarder kroner i nett og tjenester.

Befolkningsdekningen for mobiltjenester i Norge er svært høy. Oversikten i Prop. 1 S (2020-2021) viser at ca. 99,9 prosent av norske husstander har mobildekning utendørs. Samlet flatedekning er også høy, med over 81 prosent for 4G-nett, og over 91 prosent for 2G-nett. Få land Norge kan sammenligne seg med, kan vise til noe tilsvarende.

Det er naturlig nok ikke dekning overalt, og vi arbeider for at de gode norske nettene skal bli enda bedre, både med tanke på robusthet, datahastigheter og dekning, særlig der det er næringsvirksomhet og hvor folk ferdes og oppholder seg utenom bosted. Det har ved tildelinger av frekvenser til mobilkommunikasjon ved flere anledninger blitt fastsatt dekningskrav som bidrar til dette. Jeg viser til at det i 2019 ble gjennomført en viktig frekvenstildeling, der tilbydere ble forpliktet til å etablere full dekning langs utvalgte jernbanestrekninger samt europaveinettet og kystveien fra Mo i Rana til Bodø. I den forestående omfattende frekvensauksjonen over sommeren er del lagt opp til at tilbyderne som kjøper frekvenser, kan få rabatt i prisen de skal betale, mot å påta seg forpliktelser knyttet til å bruke frekvensressursene til utbygging av raskt bredbånd der dette ikke er tilgjengelig. Det vil stilles krav om utbygging av infrastruktur for minst det beløpet tilbyderne får i rabatt. Opptil 560 millioner kroner kan utløses til dette formålet fra statens side. Dette vil ha særlig effekt i distriktene, og det vil også kunne ha positiv effekt på mobildekningen. Dekningskrav ved tildeling av frekvensressurser vil fremdeles være et virkemiddel vi vurderer også ved andre fremtidige tildelinger.

For øvrig avhenger opplevd mobildekning av flere forhold, ikke bare egenskapene til nettinfrastrukturen. Eksempelvis er radiosignalene fra mobilnett kraftig dempet i moderne biler og i togsett, og evnen til å håndtere svake mobilsignaler varierer betydelig mellom ulike mobiltelefoner. Avhengig av blant annet disse forholdene, kan derfor dekningen oppleves ulikt.

Utbygging av femte generasjons mobilnett (5G) pågår for fullt i Norge, og dekningen er i ferd med å ta seg opp. I denne forbindelse oppgraderes og utvides også kapasiteten i 4G-nettene. Mer enn halve befolkningen forventes å ha 5G-dekning i løpet av 2021. Tilbyderen Telia har kunngjort at de vil ha et nasjonalt 5G-nett allerede i løpet av 2023. Tilbyderen Telenor bygger nå ut i gjennomsnitt fem 5G-basestasjoner per dag, og selskapet angir at alle som i dag har 4G skal ha 5G innen utgangen av 2024. Tilbyderen Ice utvider også sitt nett, og har over 1400 basestasjoner klargjort for 5G.

Mobildekningen langs norskekysten er generelt sett god. Det er mer eller mindre full dekning for 2G ut til territorialgrensen (12 nautiske mil, dvs. ca. 22 km, ut fra grunnlinjen) og god dekning enda lengre ut de fleste steder. 4G-dekningen er også bra, men den rekker gjennomgående ikke like langt ut fra kysten. Videre har tilbyderen Ice et nett for mobilt bredbånd som bruker frekvenser omkring 450 MHz. Disse rekker særlig langt utover sjøen (Ice oppgir selv at dette nettet kan gi dekning opp mot 100 km ut fra kystlinjen, men det er ikke vanlig overalt). Denne tjenesten fordrer bruk av en ruter som installeres i båten (mobiltelefon kan ikke anvendes direkte i dette nettet). Mange fritidsbåteiere og kystfiskere bruker dette Ice-nettet.

En konseptvalgutredning (KVU) for bedre nettdekning langs jernbanen ble levert av Jernbanedirektoratet i september 2020, og den har nylig gjennomgått ekstern kvalitetssikring (KS1). Så mye som 43 prosent av jernbanenettet har i dag det utredningen kategoriserer som svak mobilnettkapasitet. Mobiltilbydere har ikke sett det som bedriftsøkonomisk lønnsomt å bygge ut sine mobilnett i disse områdene. I følge KVU-en ventes det ingen vesentlige endringer i dette investeringsbildet fremover. KVU-en belyser alternative konsepter og strategier for å forbedre mobildekningen langs jernbanenettet i Norge. Det kommer frem at

investering i bedre nettdækning er samfunnsøkonomisk lønnsomt – gitt at kvaliteten er god både på fritt land, i tunneler og ombord i togene. Forbedret nettdækning omtales i Nasjonal transportplan 2022-2033, som fremlegges 19. mars. Det pågår i dag allerede arbeid med å installere moderne mobilforsterkere inne i togene. Dette vil motvirke den betydelige dempingen av mobilsignalene gjennom karosseriet i togene, og gi de reisende en god brukeropplevelse der det er dekning med tilstrekkelig kapasitet.

Regjeringen arbeider for at mobilnettene i Norge skal bli enda bedre, og gi et godt tilbud til folk og næringsliv over hele landet. Det legges snart frem en stortingsmelding om mobil-, bredbånds- og internettjenester – vår felles digitale grunnmur, der regjeringen vil gjøre nærmere rede for blant annet mål og tiltak som vil bidra til at norske mobilnett er blant de beste i verden også i årene som kommer.

Med hilsen

Linda Hofstad Helleland

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Distrikts- og digitaliseringsministeren

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2032-2

12. april 2021

Svar på transport- og kommunikasjonskomitéens anmodning om vurdering av representantforslag 151 S (2020-2021)

Jeg viser til brev fra Stortingets transport- og kommunikasjonskomité 25. mars 2021 om representantforslag 151 S (2020-2021) fra stortingsrepresentantene Helge André Njåstad, Per-Willy Amundsen, Hanne Dyveke Søttar, Tor André Johnsen, Bengt Rune Strifeldt, Terje Halleland, Bård Hoksrud, Morten Ørsal Johansen, Kjell-Børge Freiberg og Gisle Meininger Saudland.

Representantforslag 151 S (2020-2021) handler om full internettdekning til hele landet i løpet av 2025. Det lyder som følger:

1. Stortinget ber regjeringen sikre at hele landet har tilgang til høyhastighetsinternett med minst 100 megabit i sekundet gjennom en sammensetning av fiber- og mobilteknologier som til sammen kan sikre full internettdekning.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag til hvordan man på egnet vis kan nå et mål om 99 pst. internettdekning i hele Norge i løpet av 2025 med minst 100 megabit i sekundet gjennom en sammensetning av fiber- og mobilteknologi. Hastigheten til den siste og mest utfordrende 1 pst. kan utvikles også ut over 2025.
3. Stortinget ber regjeringen utrede en rett til høyhastighetsinternett for alle husstander i Norge.

4. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag der husstandene som i dag mangler alle former for grunnleggende internett, blir prioritert for å sikre en rask gjennomføring av denne rettigheten.
5. Stortinget ber regjeringen øke tilskuddsordningene for utbygging av høyhastighetsinternett for å nå målet om 99 pst. dekning i løpet av 2025 og videre øke tilskuddet til utbygging for den resterende 1 pst.

Vurdering av forslaget

Regjeringen vil legge til rette for levende lokalsamfunn og vekst i hele Norge. God og stabil tilgang til bredbånd er avgjørende for bosetning, sysselsetting og verdiskapning i hele landet. Det er derfor et prioritert område for regjeringen å legge til rette for et fremtidsrettet, sikkert og robust bredbåndstilbud for alle innbyggere og bedrifter.

Regjeringen la nylig frem en stortingsmelding om den digitale grunnmuren (*Vår felles digitale grunnmur: Mobil-, bredbånds- og interenettjenester*, Meld. St. 28 (2020-2021)), som blant annet behandler de samme temaene som danner bakgrunnen for representantforslag 151 S (2020-2021).

Som regjeringen trekker frem i stortingsmeldingen, er hovedutfordringen på bredbåndsområdet i dag at det fortsatt er betydelige geografiske forskjeller i bredbåndstilbudet. Mens innbyggere og virksomheter i områder med godt kundegrunnlag i stor grad kan få det bredbåndstilbudet de ønsker seg på markedsmessige vilkår, er enkelte områder uten et tilfredsstillende tilbud, eller har tilbud om bredbånd med lavere hastighet.

Regjeringen ønsker å legge til rette for en videre markedsdrevet utbygging, blant annet gjennom å sørge for gode rammevilkår for kostnadseffektiv utbygging. Som det indikeres i redegjørelsen for bakgrunnen for representantforslaget, er blant annet lokale graveregler en viktig forutsetning for effektiv utbygging av bredbånd. Regjeringen har fastsatt en nasjonal ledningsforskrift som gjelder for alle veier, det vil si kommunale veier, fylkeskommunale veier og riksveier. Samferdselsdepartementet arbeider med en veileder til forskriften som skal bidra til mer enhetlig praktisering av regelverket på tvers av kommuner. Arbeidet med veilederen har høy prioritet.

I stortingsmelding om Digital agenda (Meld. St. 27 (2015-2016)) satte regjeringen et mål om at 90 prosent av norske husstander skulle ha tilbud om bredbånd med 100 Mbit/s innen utgangen av 2020. Et oppdatert estimat som Kommunal- og moderniseringsdepartementet har innhentet fra selskapet som gjennomfører dekningsanalysene, indikerer at regjeringens bredbåndsmål ble nådd ved utgangen av 2020.

I den nye stortingsmeldingen om den digitale grunnmuren, tidfester regjeringen målet om høyhastighets bredbånd til de siste ti prosentene. Regjeringen setter som mål at 100 prosent av husstandene og virksomhetene i Norge skal ha tilbud om bredbånd med minst 100 Mbit/s nedlastingshastighet og 10 Mbit/s opplastingshastighet innen utgangen av 2025.

Kostnadsanalyser som Kommunal- og moderniseringsdepartementet har innhentet, viser at å nå et slikt mål vil kreve offentlig støtte, men at behovet for offentlig støtte vil være langt

lavere dersom målet kan realiseres gjennom utbygging av trådløst bredbånd enn kun gjennom utbygging av fibernett. Det tilbys allerede i dag trådløst bredbånd over mobilnettene med over 100 Mbit/s nedstrøms hastighet.

Regjeringen lanserte i februar 2021 en 5G-pakke for disktriktene, hvor vinnerne i auksjonen samlet kan få inntil 560 millioner kroner i rabatt i den kommende 5G-auksjonen, mot at det bygges ut trådløst høyhastighetsnett med minst 100 Mbit/s i områder som mangler raskt bredbånd (dette er typisk i distriktene), for minst det samme beløpet.

Regjeringen vil også videreføre de statlige tilskuddene til bredbånd. Ordningen med bredbåndstilskudd er teknologinøytral, og det kan bygges ut både med kablet og trådløst bredbånd, avhengig av hvilken teknologi som mest effektivt kan oppfylle kvalitetskravene i utbyggingen.

Bredbånd med 100 Mbit/s regnes i dag for å være tilstrekkelig for de fleste, men behovene øker stadig. Det er derfor mye som taler for at 100 Mbit/s på lengre sikt for mange ikke vil være tilstrekkelig. Regjeringen mener derfor at det er behov for også å legge til rette for høyere hastigheter. I den nye stortingsmeldingen setter regjeringen som mål at 100 prosent av norske nødmeldingssentraler, rådhus og andre viktige offentlige administrasjonsbygg, skoler og transportknutepunkter skal ha tilbud om minst 1 Gbit/s nedlastingshastighet og minst 100 Mbit/s opplastingshastighet innen utgangen av 2025. Regjeringen vil også legge til rette for et markedsdrevet tilbud av bredbånd med gigabithastigheter til virksomheter og husstander i alle deler av landet.

Like viktig som fast bredbånd, er et godt utbygget tilbud av mobile tjenester. For å ta i bruk mulighetene som digitalisering gir oss, er det også avgjørende at infrastrukturen for mobilkommunikasjon – mobilnettene - er godt utbygd og har god dekning. Innbyggerne forventer at ekomtjenester skal være tilgjengelig til enhver tid og på ethvert sted, ikke bare hjemme og på arbeidsplassen. Regjeringen setter i den nye stortingsmeldingen som mål at det skal være mobildekning der folk bor, jobber og ferdes, og der næringsliv og frivillig- og offentlig sektor driver virksomhet. Videre setter regjeringen som mål at tilbyderne i løpet av 2025 skal levere nasjonal 5G-dekning om lag på nivå med 4G-dekningen i 2020. Regjeringen vil legge til rette for at 5G-dekning langs viktige hovedferdselsårer, både vei og jernbane, skal prioriteres.

Høsten 2019 gjennomførte Kommunal- og moderniseringsdepartementet en høring av endringer i ekomloven og ekomforskriften med forslag til lovhjemmel om leveringsplikt for bredbånd, slik at bredbånd i form av funksjonell tilgang til internett kan gjøres til en del av de leveringspliktige tjenestene. En eventuell leveringsplikt for bredbånd ville, dersom det ble innført, i praksis tilsvare en rett til bredbånd for innbyggerne. Flere av høringsinstansene mener at en eventuell leveringsplikt må gjelde høyhastighets bredbånd, mens andre er bekymret for at en eventuell leveringsplikt for høyhastighets bredbånd kan forstyrre den markedsdrevne utbyggingen av høyhastighets bredbånd, og at kravet til hastighet i en eventuell leveringsplikt for bredbånd derfor bør være lavere. Regjeringen har ikke konkludert i saken.

På bakgrunn av ovenstående vurderinger, samt de samlede tiltak og mål som presenteres i den nye stortingsmeldingen om den digitale grunnmuren, mener jeg at det på det nåværende tidspunktet ikke er behov for å vedta de forslagene som fremgår av det oversendte

representantforslaget. Jeg viser for øvrig til nevnte stortingsmelding for en nærmere omtale av regjeringens samlede politikk på området, herunder blant annet tilrettelegging for konkurranse i mobil- og bredbåndsmarkedene, tilrettelegging for et fremtidsrettet tilbud i hele landet, forbrukerspørsmål, frekvensforvaltning, bærekraft og sikkerhet og robusthet i sektoren.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Linda Hofstad Helleland". The signature is written in a cursive, flowing style.

Linda Hofstad Helleland

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Distrikts- og digitaliseringsministeren

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2246-2

21. april 2021

Svar på transport- og kommunikasjonskomitéens anmodning om vurdering av representantforslag 184 S (2020-2021)

Jeg viser til brev fra Stortingets transport- og kommunikasjonskomité 9. april 2021 om representantforslag 184 S (2020-2021) fra stortingsrepresentantene Sverre Myrli, Ingalill Olsen, Øystein Langholm Hansen og Kirsti Leirtrø.

Representantforslag 184 S (2020-2021) lyder som følger:

Stortinget ber regjeringen sørge for at ingen mister fasttelefonen før de har mobildekning eller andre telefonløsninger med minst like god dekning som fasttelefon.

Vurdering av forslaget:

Telenor har i henhold til avtale mellom Telenor og Staten v/ Kommunal- og moderniseringsdepartementet leveringsplikt på offentlig telefontjeneste og digitalt elektronisk kommunikasjonsnett på ethvert sted med fast helårlig bosetting eller næringsvirksomhet, jf. ekomforskriften § 5-1 første ledd. Leveringsplikten er ikke knyttet opp mot kobbernettet, og Telenor kan levere telefontjenesten både via mobil løsning, og som bredbåndstelefontjeneste via fiber eller kabel-TV-nett. Der Telenor tilbyr tjenesten via mobilnett, skal Telenor tilby en løsning for innendørs dekning (tilsvarende «Mobil Hjemmetelefon»¹) for de sluttbrukere som kun har utendørs dekning fra Telenor eller andre. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan i særlige tilfeller tillate at Telenor oppfyller leveringsplikten ved å tilby satellittjeneste, og kan for slik levering fastsette vilkår, inkludert takseringsprinsipper.

¹ <https://www.telenor.no/privat/telefoni/mobil-hjemmetelefon/>

Telenors plikt til levering etter avtalen bortfaller dersom tilsvarende tjeneste tilbys av en eller flere tilbydere til sluttbrukere i det aktuelle geografiske området. I vurderingen av om tjenester tilsvarende hverandre, vil det blant annet bli lagt vekt på funksjonalitet og pris.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan gjøre unntak fra leveringsplikten i tilfeller der levering vil utgjøre en urimelig byrde for Telenor, jf. ekomforskriften § 10-4.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er ansvarlig for å føre tilsyn med at Telenor overholder sine forpliktelser etter avtalen om leveringspliktige tjenester. Dette innebærer at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet skal påse at Telenor leverer en offentlig telefontjeneste innenfor normalt leveringsområde, dersom det ikke finnes tilsvarende tilbud fra andre aktører i det aktuelle området.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet behandler henvendelser og klager fra sluttbrukere om grensene for leveringsplikten, for eksempel om det er leveringsplikt, eller eventuelt også om kunden selv må dekke hele eller deler av kostnadene for å få etablert eller opprettholdt telefontjenesten. Spørsmål om fritak fra leveringsplikten, behandles av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet i første instans, med Kommunal- og moderniseringsdepartementet som klageinstans.

Jeg kan for øvrig legge til at både Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er i løpende dialog med Telenor om kobbernedleggelsen, og hvordan dette endrer måten Telenors leveringsplikt for telefontjenesten oppfylles. Forbrukere og virksomheter kan ta kontakt med Nasjonal kommunikasjonsmyndighet dersom de mot formodning ikke får tilbud om erstatningsløsning for en fasttelefonitjeneste over kobbernettet som Telenor ønsker å avslutte.

Avtalen med Telenor varer til 1. juni 2021, og kan forlenges ytterligere etter nærmere avtale mellom partene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har tatt initiativ til dialog med Telenor med formål om forlengelse av avtalen. Dersom det ikke lar seg gjøre å forlenge avtalen, kan departementet med hjemmel i ekomloven § 5-1 ved pålegg utpeke en eller flere tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester for å sikre tilbud av tilgang til offentlig telefontjeneste og digitalt elektronisk kommunikasjonsnett over hele landet.

På denne bakgrunn mener jeg at det ikke er behov for å vedta representantforslaget.

Med hilsen

Linda Hofstad Helleland

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Distrikts- og digitaliseringsministeren

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2246-5

23. april 2021

Spørsmål 1-2 til representantforslag 184 S (2020-2021)

Jeg viser til brev av 16. april med to spørsmål fra komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti.

Spørsmål 1:

Kan kommuner/fylker nekte innbyggere å koble seg til eller legge en egen fiberkabel i en fiberkanal som allerede er lagt, dersom innbyggerne oppretter et eget selskap og betaler utbyggingen i veien selv?

Svar:

I offentlig vei er det flere steder etablert passiv infrastruktur som rør eller kanaler for fremføring av fiberkabel. Denne infrastrukturen kan være eid av bredbåndstilbyderen som også eier fiberkabelen, eller den kan være eid av veieier, det vil som regel si kommune, fylkeskommune eller stat. I henhold til *lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon (bredbåndsutbyggingsloven)* § 7, skal en nettoperatør imøtekomme enhver rimelig anmodning fra bredbåndsutbygger om tilgang til fysisk infrastruktur for utbygging av høyhastighetsnett. Med nettoperatør menes blant annet eier av trekkerør eller kabelkanal under offentlig vei, enten dette er en bredbåndstilbyder eller eieren av veien. Med fysisk infrastruktur menes blant annet rør, master, kabelkanaler og kulverter. Eventuelle avslag på slik tilgang, skal være basert på objektive, transparente og forholdsmessige kriterier, som for eksempel plassbegrensninger. I praksis betyr dette at et bredbåndsselskap som har til hensikt å bygge ut bredbånd i et område, normalt har rett til å koble seg til f.eks. etablerte kabelkanaler eller trekkerør, og at dette ikke kan nektes uten at det foreligger en saklig og objektiv grunn.

Spørsmål 2:

Kan kommuner/fylker nekte innbyggere å engasjere entreprenør for å bygge ut fibernett i egen vei dersom de betaler for dette selv?

Svar:

I henhold til *forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg (ledningsforskriften)*, skal ledningseier innhente tillatelse fra veimyndigheten før ledningsarbeidet kan starte, jf. § 4. Det fremgår av § 5 at veimyndigheten skal gi tillatelse til etablering av ledningsanlegg når fordelene med ledningsanlegget og plasseringen av dette, er større enn ulempene for veiinteressens og annen infrastruktur i vegen. Det fremgår videre av § 5 at veimyndigheten kan stille nærmere vilkår for tillatelsen. Dette betyr i praksis at veieier, f.eks. en kommune, normalt skal gi tillatelse til etablering av fiberkabel i en kommunal vei, så lenge det ikke foreligger saklige grunner for å avslå slik tilgang. Dersom tilgang avslås, må det i så fall dokumenteres at ulempen for veiinteressens er større enn fordelene ved etablering av fiberkabelen. En mulig ulempe for veiinteressens, som kan begrunne et eventuelt avslag, kan f.eks. være dersom etablering av fiberkabelen kan forstyrre fastlagte planer om fremtidig endring av veginnlegget og annen infrastruktur i veien.

Med hilsen

Linda Hofstad Helleland

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Distrikts- og digitaliseringsministeren

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2246-8

5. mai 2021

Spørsmål 3 og 4 vedrørende representantforslag 184 S (2020-2021)

Jeg viser til brev av 28. april 2021 med spørsmål 3 og 4 vedr. representantforslag 184 S (2020-2021).

Spørsmål 3:

Hvor mange boliger og bedrifter er fortsatt avhengige av kobbernett til telefonitjenester?

Svar:

Departementet har i forbindelse med utarbeidelse av svar på disse spørsmålene, bedt Telenor om oppdaterte tall for bedrifter og boliger som i dag benytter kobbernettet, og som ikke har et alternativ til kobbernettet for leveranse av telefonitjeneste. Telenor har oppgitt slike tall pr. 29. april 2021, og tallene er gjengitt i tabellen under. Tallkolonnene viser henholdsvis alle adresser, adresser med Telenors privatkunder (tilsvarer "boliger"), adresser med Telenors bedriftskunder (tilsvarer "bedrifter") og adresser med grossistkunder (det vil si adresser med telefonikunder (bedrifter eller boliger) som Telenors grossistkunder videreselger telefontjeneste over kobbernettet til).¹

Radene i tabellen skal leses som følger:

Første rad: Totalt antall adresser med telefontjeneste over kobbernettet (tallet omfatter ikke bredbåndstelefoner levert over en bredbåndslinje)

---

¹ Det kan forekomme tilfeller der det på én og samme adresse er etablert kundeforhold for flere av kategoriene (f.eks. både et bedriftskundeforhold og et privatkundeforhold på samme adresse). Dette er grunnen til at summen av Telenors privatkunder, Telenors bedriftskunder og grossistkunder ikke er lik tallet for alle adresser.

Annen rad : Antall adresser med telefontjeneste over kobbernettet der Telenor allerede har alternativ infrastruktur (i praksis mobilnett og/eller fiber og/eller kabel-TV-nett)

Tredje rad: Antall adresser med telefontjeneste over kobbernettet, hvor det ikke finnes tilgjengelig infrastruktur fra Telenor, men tilgjengelig infrastruktur fra en annen leverandør, f.eks. fiber eller mobilnett fra annen tilbyder. Telefontjeneste levert over satellittbasert bredbånd er også inkludert her.

Fjerde rad: Antall adresser med telefontjeneste over kobbernettet, som ikke har alternativ infrastruktur i dag, men hvor Telenor allerede har besluttet infrastrukturprosjekter som skal kunne levere telefontjeneste. Utrulling innen utgangen av 2022. Dette vil i praksis si nye basestasjoner eller nye fiberprosjekter.

Femte rad: Antall adresser med telefontjeneste over kobbernettet, som ifølge Telenor vil mangle alternativ infrastruktur ved utgangen av 2022

		Alle	Telenors privatkunder	Telenors bedriftskunder	Grossist- kunder
1	Totalt antall adresser med telefontjeneste over kobbernettet	105 715	72 370	26 717	12 503
2	Har alternativ infrastruktur fra Telenor	103 925	70 857	26 513	12 384
3	Har ikke alternativ fra Telenor, men infrastruktur fra annen tilbyder	182	158	19	10
4	Har ikke alternativ infrastruktur i dag, men vil få det innen utgangen av 2022	1 608	1 355	185	109
5	Adresser uten alternativ til kobbernettet for telefontjeneste ved utgangen av 2022	0	0	0	0

Oppsummert betyr dette at av alle 105 715 adresser med boliger og bedrifter som i dag benytter kobbernettet til telefontjeneste, er det 1608 adresser som foreløpig ikke har alternativ infrastruktur for telefontjeneste. Men, med utgangspunkt i planlagte infrastrukturprosjekter som Telenor har besluttet, vil ingen adresser som i dag har telefontjeneste over kobbernettet, ifølge Telenor mangle en alternativ infrastruktur for telefontjeneste, ved utgangen av 2022. Som nevnt ovenfor, vil noen av disse adressene ha

satellittbasert bredbånd som eneste alternative infrastruktur. Telenor har opplyst at dette vil dreie seg om totalt 93 adresser i hele Norge. Når det gjelder telefontjeneste over satellittbasert bredbånd, har Telenor opplyst at selskapet nylig har startet et pilotprosjekt, som skal gi mer informasjon om hvordan brukerne opplever en slik tjeneste.

Spørsmål 4:

Hvordan fordeler dette seg fylkesvis?

Svar:

I tabellen under fremgår antall adresser pr. fylke som har telefontjeneste levert over kobbernettet i dag, og som mangler alternativ infrastruktur, men som ifølge Telenor vil få dette som følge av Telenors planlagte og besluttede infrastrukturprosjekter innen utgangen av 2022 (dvs. tall pr. fylke som tilsvarer tallet for hele Norge i rad 4 i tabellen under svaret til spørsmål 3):

	Alle	Telenors privatkunder	Telenors bedriftskunder	Grossist- kunder
Agder	114	104	9	3
Innlandet	214	177	16	22
Møre og Romsdal	21	14	3	4
Nordland	216	181	30	13
Oslo	0	0	0	0
Rogaland	134	114	18	9
Troms og Finnmark	95	80	11	6
Trøndelag	111	91	18	6
Vestfold og Telemark	155	130	19	11
Vestland	237	202	24	16
Viken	311	262	37	19
Alle fylker	1608	1355	185	109

Som det fremgår av tabellen, er det Viken (311), etterfulgt av Vestland (237), som har flest adresser som i dag har telefontjeneste over kobbernettet, og som foreløpig mangler et alternativ, men som ifølge Telenor vil få dette innen utgangen av 2022.

Jeg må for ordens skyld legge til at kobbernettet også brukes til andre tjenester enn telefontjeneste. Kobbernettet brukes til bredbåndstjeneste (f.eks. ADSL), og også til mer spesialiserte tjenester som nødtelefon i tunneler. For disse tjenestene vil det også finnes kunder som pr i dag ikke har et godt alternativ. Departementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er i regelmessig dialog med Telenor om prosessen med saneringen av kobbernettet, og om betydningen denne prosessen har blant annet for alle de ulike tjenester som i dag leveres over kobbernettet. Departementet mottar også kvartalsvise statusrapporter om saneringen av kobbernettet, utarbeidet av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Linda Hofstad Helleland". The signature is written in a cursive, flowing style with a blue ink color.

Linda Hofstad Helleland

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Distrikts- og digitaliseringsministeren

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2803-2

10. mai 2021

**Spørsmål vedr. Meld. St. 28 (2020-2021) Vår felles digitale grunnmur:
Mobil-, bredbånds- og internettjenester**

Jeg viser til brev av 4. mai 2021 med spørsmål i forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 28 (2020-2021).

Spørsmål:

I forbindelse med arbeidet med Meld. St. 28 (2020-2021) er vi kjent med at det etterlyses en veileder til Ledningsforskriften, også kalt Graveforskriften. Det er hevdet at denne manglende veilederen forhindrer utstrakt bruk av denne metoden for å legge fiber til nett-tilkobling.

- Hvordan ligger departementet an i arbeidet med å utarbeide denne veilederen?

Svar:

Den forskriften det vises til i spørsmålet, ledningsforskriften, er forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg. Forskriften er hjemlet i lov om vegar (veglova), og ligger under Samferdselsdepartementets (SD) ansvarsområde. Det er derfor også SD som er ansvarlig for utarbeidelse av veileder til denne forskriften. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har forelagt spørsmålet for SD som ansvarlig departement, og har fått følgende tilbakemelding:

Veilederen til ledningsforskriften er under behandling og prioriteres i SD. Utkast til veileder ble sendt på høring i november 2019, og det kom inn mange høringsuttalelser innen fristen i februar 2020. På grunn av covid-19-pandemien og en rekke høyt prioriterte saker det siste året, har arbeidet med veilederen blitt forsinket. Det er fortsatt mye arbeid som gjenstår, og SD tar sikte på at veilederen ferdigstilles i løpet av året.

Selv om veilederen ikke er fastsatt på nåværende tidspunkt, minner SD om at den gjeldende ledningsforskriften skal anvendes i saker som berører bredbåndsutbygging på veiområdet. Som det heter i forskriftens formålsparagraf, skal vegmyndigheten bidra til at veggrunn skal kunne benyttes til etablering av annen infrastruktur, herunder bredbånd. I tillegg inneholder ledningsforskriften flere bestemmelser som skal ivareta vegmyndighetens tilretteleggingsplikt i denne sammenheng. Blant annet kan vegmyndigheten sette som vilkår i tillatelse til etablering av ledningsanlegg at det legges ekstra trekkør i ledningsgrøfter til for eksempel bredbånd.

Med hilsen

Linda Hofstad Helleland